

Ein cyf/Our ref VG/08847/20

Janet Finch-Saunders AS
Cadeirydd
Y Pwyllgor Deisebau

26 Tachwedd 2020

Annwyl Janet,

Diolch ichi am eich llythyr dyddiedig 6 Tachwedd ynghylch y ddeiseb ganlynol:

Deiseb P-05-1070 Dylid cynghori pawb yng Nghymru sy'n eithriadol o agored i niwed neu a fu'n cysgodi gynt i aros gartref, nid mynd i'r gwaith, yn ystod cyfnodau pan fo lefel uchel o haint Covid-19 yn y gymuned

Ysgrifennodd Prif Swyddog Meddygol Cymru yn ddiweddar at bawb sydd ar y Rhestr Cleifion a Warchodir yng Nghymru, i roi gwybod iddynt na fyddai'n ailgyflwyno mesurau gwarchod llym ar hyn o bryd. Roedd y llythyr hefyd yn cynnwys cyngor ar sut i leihau risg personol drwy ddilyn y rheolau sylfaenol yn llym, ond pwysleisiodd hefyd ein bod yn gweld y trosglwyddo mwyaf lle mae pobl yn teimlo'n fwyaf hamddenol – sef yn eu cartrefi eu hunain. Rhoddwyd y pwyslais ar leihau cyswllt cyn belled â phosibl ag eraill.

Pan wnaethom gynghori pobl sy'n agored iawn i niwed i gymryd camau gwarchod ar ddechrau'r pandemig i ddechrau – nid oedd unrhyw fesurau mewn unrhyw sector o gymdeithas i leihau lledaeniad y feirws a dim rheolau na rheoliadau ar waith. Yn awr, gyda mesurau cyson ar waith, nid gofyn i bobl eu gwarchod eu hunain gartref eto yw'r opsiwn gorau gan y gallai achosi mwy o niwed i iechyd meddwl a chorfforol pobl.

Mae'r Prif Swyddog Meddygol yn adolygu ei gyngor yn gyson a bydd yn ysgrifennu at bawb ar y Rhestr Cleifion a Warchodir eto os bydd unrhyw newid i'w gyngor.

Rhaid i gyflogwyr gymryd pob cam rhesymol i leihau cysylltiad â'r coronafeirws drwy sicrhau bod pellter o 2m yn cael ei gynnal rhwng gweithwyr yn y gweithle (os na allwch weithio gartref) ac mae Llywodraeth Cymru eisoes wedi cyhoeddi canllawiau i gyflogwyr ar gymryd camau i wneud y gweithle'n ddiogel: <https://llyw.cymru/eich-cyfrifoldebau-fel-cyflogwr-coronafeirws>

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Vaughan.Gething@llyw.cymru
Correspondence.Vaughan.Gething@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Rwyf yn sylweddoli y bydd gan bobl bryderon am eu Hiechyd a Diogelwch yn y gwaith, ond o dan yr amgylchiadau hynny y sgwrs gyntaf y dylai pobl ei chael yw gyda'u cyflogwr. Rydym wedi cyhoeddi amrywiaeth o ddulliau asesu risg i bobl eu defnyddio i helpu i hwyluso'r sgwrs honno www.llyw.cymru/adnodd-asesu-risg-covid-19-ar-gyfer-y-gweithlu

Os bydd pobl yn parhau i bryderu, gellir codi pryderon gyda chynrychiolwyr diogelwch undebau, neu yn y pen draw gyda'r sefydliad sy'n gyfrifol am orfodi yn y gweithle, naill ai'r Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch neu'r awdurdod lleol.

Rydym wedi cyhoeddi canllawiau a rhestr o Gwestiynau Cyffredin i helpu i gefnogi'r rhai sy'n agored iawn i niwed yn glinigol i ddod o hyd i'r atebion i gwestiynau sydd ganddynt. Mae'r canllawiau hyn yn cael eu diweddarau'n rheolaidd gyda'r wybodaeth ddiweddaraf a gellir eu gweld yma -

<https://llyw.cymru/canllawiau-ar-ddiogelu-pobl-ddiffinnir-ar-sail-feddygol-fel-rhai-eithriadol-o-agored-i-niwed-yn>

Mae ein dogfen Cwestiynau Cyffredin yma- <https://llyw.cymru/pobl-eithriadol-o-agored-i-niwed-yn-sgil-covid-19-sydd-wedi-bod-yn-gwarchod-eu-hunain-cwestiynau>

Yn gywir,

Vaughan Gething AS/MS

Y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol
Minister for Health and Social Services